

Borbe na Kosovom polju. Blokada Grčke.

Brzobjavne vijesti.

Rat u Srbiji.

Atentat na ministra Pašića.

Bukarest, 21. novembra. Stigle su vijesti, da je jedan major srpskog generalnog štopa došao k Pašiću, te mu prigovorio, da on vodi čitav srpski narod u klanicu, a ipak nastoji da spasi svoju javu, da uzmgne i dalje uživati nesmanjenim plodove svoje izdaje. Pašić je uzratio nekoliko riječi, na što je major povukao revolver i dva puta opalio na Pašića. Meci su proleteli mimo njega, nu djesa ga pogodili. Kako samokres nije bio više nabijen, uspjelo je Pašiću, da se sakloni u obližnju kuću. Major je predan vojnoj ophodnji, i ratni ga je sud još isti dan osudio na smrt, te bje ustrojen.

Kako je u Srbiji.

London, 21. novembra. Sve što više zmiztu Srbi prama jugu k crnogorskoj ravnici, to biva sve veća znatljivost, jerve prilike vladaju u onim predjelima, oboito u unutrašnjosti Crne Gore. Crnogorac dr. Svetozar Grčić, koji boravi u Londonu, pripovijeda sljedeće: Predjel, amo sada bježi srpska vojska je visok i gladan. Tu su sami bregovi, od kojih su padaju do 2000 m visoki. U mirno doba može u Crnoj Gori živjeti najviše pol milijuna duša. Položaj bjegunaca u Crnoj Gori mora biti užasan. I doista iz Srbije u bježalo sve, osim staraca i staričica. Glavno, što bježalo od mase, jednog neoprijatelja, dolaze u zdrijelo novom neprijatelju, a to je glad, koji je sada u Crnoj Gori dnevni gost. Tako je to bilo tijekom cijelog rata. Živeća je bilo malo, to i jako skupo. Obuća, lijekovi i drugi potrebni predmeti su jako poskupili. I dalje nastao pravi glad zasluga je u tome, što se hranu porazdjelilo prema potrebi. I bogat i siromah u Crnoj Gori dijele međusobno ono, što imaju. Što će biti sada u Crnoj Gori sa tolikim bjeguncima. Francuska i engleska vlada moraju ovim ljudima poslati i hrane i odijela. No to samo trebaju ne samo srpski bjegunci, već i samo crnogorsko žiteljstvo. Engleska i Francuska su dužne, da ovome narodu potpuno u ime čovječnosti. I ta pomoć mora uskoro doći, jer se tu radi o životu i smrti hiljada i hiljada.

Prekasni savjet Srbima.

Genf, 21. novembra. „Echo de Paris“ izjavljuje, da će čini nemogućim, e da se Srbi upustili u Sandzaku u odlučuju bitku. Da bi bili Srbi slušali savjet visoke vojničke ličnosti, oni bi već prije uznakli na jug sa svojim četama i tako

se združili sa Francuzima. U tom bi slučaju njihov položaj danas bio mnogo bolji.

Pribličev živi.

Atena, 21. novembra. Srpsko poslanništvo tvrdi, da nije istinita vijest e bi vlastiti vojnici ubili pokornika Pribičevića.

Ententa i dogodjaji na Balkanu.

Odlučni korak entente u Bukarestu?

Lugano, 21. novembra. U rimskim se krugovima glasa, da je ententa i u Bukarestu poduzela odlučan korak, da se položi razjasni.

Iskrcavanja u Valoni.

Bukarest, 21. novembra. Prama vijestima, što dolaze iz krugova entente, Italija će budućih dana početi iskrcavati čete u Valoni.

Što će učiniti Rumunjska?

Hag, 21. novembra. „Times“ javlja iz Bukaresta: „Adverul“ donasa izjavu vise rumunjskih državnika o držanju Rumunjske napram ratu. Poslanik u Petrogradu, izjavio je, da za rumunjsku još nije našao čias odluke. Carp, pristasa centralnih vlasti, izjavio je, da će Rumunjska najkasnije decembra nastupiti uz centralne vlasti. Njemačka će dati Rumunjskoj nekav vrsti ultimatum, na koga će morati odgovoriti u 48 sati. Njemačka mora biti stalna u Rumunjsku prije nego polje u Egipt. Sadašnji je ministar odstupiti, a bit pozvan na vladu Carp.

Rumunjska topnička pukovnija.

Bukarest, 21. novembra. Rumunjski je kralj naložio, da se sastavi nova topnička pukovnija, koja će biti smještena u tvrđavi Chitile kod Bukaresta.

Rumunjski ratni materijal zaplijenjen.

Bukarest, 21. novembra. „Epoca“ javlja iz Soluna: Rumunjsko parobrodarsko društvo dovelo je za Rumunjsku u Solun ratni materijal. Englesko-francuske čete su ovu pošiljku zaplijenile.

Odgovor Grčke ententi.

Köln, 21. novembra. „Kölnische Zeitung“ javlja, da u Rimu još nije poznato, kakov će odgovor Grčka dati ententi. Između rimske konzulte i grčkog poslanika u Ateni vrio je živahna bezovljana služba, nu službeni krugovi ne će da govore ni o uspjehu, ni o neuspjehu

entente. Politička je ličnost izjavila suradniku „Stampa“: Grčka hoće da pridobije na vremenu, te će gledati izbjeći sa odgovorom. Pitanje će u Orijentu zauzeti novi smjer.

Krf utvrđen.

Genf, 21. novembra. Pariški „Figaro“ javlja, da je Grčka jako utvrdila Krf.

Razno.

Novi japanski ratni brod.

Rotterdam, 21. novembra. „Maasbode“ javlja iz Londona, da je na skveru u Jokusiju (Japan) spusten u more japanski naddrednot „Jemigarō“. Brod ima 30.600 tona, a brzina mu je 22 uzla na sat, te je oboružan sa 12 velikih topova.

Turski bečki poslanici u Kičenerovoj misiji.

Beč, 21. novembra. „N. W. J.“ objelodanjuje razgovor s turskim bečkim poslanikom Hussein-Hilmi pašom, koji je među ostalom rekao: Izslanje Kičenerovo na istočno ratište prihijeno u Turskoj s onom potpunom ljdknostružnošću, koju ta činjenica zaslužuje. Kičener slovi kao neke vrsti specialista za Egipt, ali ovaj put valja ustanoviti, da general Kičener je te imati posla i tako rukoviti golourukim neprijateljem bez svih ratnih sredstava i iskustava kao ne-č, već će se naći nasuprot izvrsnim i hrabri četama, koje su izvrsno oružane i snabdjevene a najmodernijom pomagalima.

Poraz Talijanaca u Libiji.

Budimpešta, 21. novembra. Iz Carigrada se javlja, da su Talijanci pretrpjeli u Libiji teških gubitaka. Ustase su zaposjeli Fecan, Dzefru, Radan, Zaleitin, Urfulu, Misuratu, Turgu i Tarbunu. Bunтовnici raspolažu sa preko 20 topova. Zarobili su vise stotina Talijanaca.

Rusko-austrijski pomorski rat?

Sofija, 21. novembra. Iz Bukaresta brzobjavljaju: Prema pouzdanim se vijestima koje Rusi, da će osvanuti pred ruskim obalom austro-ugarska dunavska flotila pod zaštitom njemačkih, turskih i bugarskih podmornica, da iskra u crnomorski čete. Ovu, po jakost ruske zemnomorske mornarice, karakterističnu vijest, potvrđuju izvještaji iz Odese, prema kojima su Rusi otpremili dalje u zemlju jake obalne zaštitne baterije i sva vojna skladišta iz grada i okolice kod Odese i Renia.

Njemački i austrijski zarobljenici u Rusiji.

Hamburg, 21. novembra. Odbor crvenog križa u Hamburgu javlja, da se

njemački i austrijski zarobljenici u Rusiji opet prenašaju u istočnu Sibiriju, Trans-Baikal i područje Amura. Wolfvot biro misli, da će se ovim premještanjem položaj zarobljenika poboljšati, posto ima istočna Sibirija boljih pomoćnih sredstava za njegu i ukončenje i jer će se tako lakše moći zarobljenike nadzirati.

Vijesnici mira.

Pitanjem se mira počinju baviti već i najvažniji svjetski politici. Dok se je još pred mjesec dana svaka izustena riječ o miru smatrala kao neobizilna i za valjana politika preurazjena, počinju sad o tom pitanju javno da govore i parlamentari velikih sila.

Budapesti Hirlap“ objelodanjuje iz Berlina: U svezi sa skorim konzistorijem naglašuju glavni ententini listovi, da će Papa držati alokuciju, koja je u svezi s ratom i to u ententi prijaznom smislu. — Tu vijest drže, dakako, u Berlinu povse neistinitom. Papa ne će nipošto napustiti svoje držanje, koje bi bilo neutralno i prijazno miru. — Od čovjeka, koji stoji u svezi s dobrom informiranim i s najboljim münchenskim katoličkim krugovima, doznajemo, da će Papa poslati svim vladarima zaraćenih država molbu, da sklope primirje o Božiću od najmanje pet dana. — Sveta će Stolica izjaviti, da je spremna preuzeti posredovanje za mir između zaraćenih država. Onaj razlog, koji je prošle godine zapriješio Papino nastojanje, da se sklopi mir, ne postoji sada više. — Po mišljenju je Vatikana sadašnji položaj za prijedlog o miru već povoljniji nego prošle godine. — Papa je odlučio, da će najenergičnije sav svoj utjecaj uložiti za to, bez obzira na to, hoće li njegovo nastojanje imati uspjeha ili ne će.

U engleskoj je donjoj kući u sjednici od 15. o. m. j. izjavio uvaženi zastupnik Trevelyan: Rat do obnemogućnosti znači za nas isto tako kao i za Njemačku potpunu i neizbježnu propast. Premda me se je još nedavno oštro kudio, što sam prvi izustio riječ mir i premda znadem, da imadem stanovitih zahtjeva, bez kojih se ne može svrsiti rat, ipak držim, da nije nepošteno, ako pokušamo pregovornima prokrižati put onim ciljevima, što ih želimo postići. Rat bi do obnemogućnosti mogao potrajati najmanje šest godina. Pregovornia bi više koristili, nego li ovakovim ratom. Vlada dakle ne bi smjela izbjegavati mirovni pregovornia. Ako vlada ipak otokni mirovne prijedloge, koji bi joj se eventualno stavili, ona bi ih morala prije podnijeti parlamentu.

Ministar je Bonnar Law izjavio, da će svatko najpripravnije upotrijebiti svaku priliku, da se svrsi ovaj rat, ako bi se

Humoreska Glča Josc.

Kako sam liječio svoj reumatizam.

(Dalje.)

Iza dugoga okolišanja očitovao sam mu svoju nevolju s liječenjem reumatizma. Na licu sam mu vidio, da je bio razočaran. No samo na čas. Dobričina stric volio me je već od vjeka,da poput sina. Tek kad smo mu moja žena i ja potpuno razložili, kako treba da se liječi, prazno je u grohotan smijeh i izlano: — Idi, s takvim liječenjem! A koji je ti glupov naputio na takova što? I li doista hoćeš da se razvnaš po njegovim uputama? Uostalom, volja te, radi kako ti misliš, da je došlo!

Moja žena je i zlagodnost se nekako u upriličilo, što više, zenno se je lice namrštilo i ja sam posebno jasno razabrao, da ju je stričeva primijeta urijedila, aliho urijedila i da se je teksum kramom sprezala, da mu ne kaže svoje mnijenje. Onako „iskreno“, kako bi ga u slinnoj štodi bez sumnje kazala meni. E ali što

će, stric je stric, pogotovo, ako je imuna, a muž je muž, samo muž!

Drugi su dan počele moje patnje i muke, koje nikako ne mogu da opišem. Čast mojoj miloj ženi, ona se je posve točno i savjesno držala uputa svoje matere. Bilo je užasno, doista užasno. Obložilo od gorušice pekli su me i palili poput žare vatre, od silnog mi je znojenja pod feškim jasticima i perinama nastajalo dahn, a ono miljika, sir i voće, kojim me je žena hraniła, — brrr! Pa da je sve to barem štogod pomoglo, ali da! Misio sam, da en svsnuti. Dobri stric kao da je razumio, što trpim, premda mu nijesam ni riječju odavao svoga jadnoga položaja, a nijesam ga bome odavao ni ženi. Straka čest inače mojoj gospodji punici, ali ovom si zgodom nije svojim liječničkim znanjem ostavljala lice!

Čitava tri dana proveo sam u tim paklenskim mukama. Ženu i strica sam naravno uvjeravao, kako mi je liječenje potpuno pogodno i kako se bolovi tako nekavi na očigled ublažuju i išezavaju. Ej da ste vidjeli ono blaženo lice milie moje zenice! Tek sad sam bio našetu, kako me

voli, ako i nije uvijek njezino ponašanje prema meni bilo onkovo, kako bi želio da bude. Što ćemo, bit će da je takove naravi!

Četvrti sam se dan pridigao. Bilo mi je, kao da sam uskrsno, premda sam bilo jadinji i bolesniji nego li početkom svoga liječenja. Strpljivo poput biblijskoga Joba podnašao sam bolove u ruci i na nogama, ali ni riječju ni kretanjima nijesam odavao, kako mi u istinu jest, što više, nastojao sam, da se pokožem što veselijim. Žena je moja bila u devetom nebu i nikako nije mogla, da se nahvali svoje matere, koja je po njezinom dubokom uvjerenju imala u malenom prstu svu liječničku vještinu, dok me je stric tek nekako ispod oka pogledavao i sumnjivo klimao glavom.

Kod kuće su moja gospodja punica, a s njom i mila moja ženica slavile pravo slavlje, ta odzdravo sam bio eto za tri dana, a da sam se povjerio moju liječniku, trajalo bi to mjesecce i mjesecce i stajalo silnih novaca. Ej, da su znale, kako mi je, ne znam, što bi bilo! No ja sam štio i patio, patio i šutio kao dobar zet i

još bolji muž i dao im, da uživaju nepomućenom radost.

I što dalje, to žešći su bili moji bolovi. Za nekoliko je dana došlo do toga, da ih nijesam mogao više podnašati. Potražiti ću liječnika, potražiti dakako potajice, da moja žena ne sazna, jer inače zlo i naopako.

Istoga dana, kad sam htio tu svoju odluku da izvršim, zapne mi oko u novinama o ovaj oglas:

Reumatizam je najnoviji čudotvorni lijek, koji radikalno liječi kostobolju, uloge, reumatizam itd. Jedna jedinica boca potpuno dostatna, pa bila bolest još tako tvrdokorna i zastarjela. Uporaba je jednostavna i bez smetanja zvanja. Naputak prireži boci. Na hiljade zahvalnih pisama iz svih krajeva svijeta. Hm! Kako bi bilo, da si i ja nabavim bocu toga „najnovijega čudotvornoga lijeka“, kad su ga već „hiljade i hiljade iz svih krajeva svijeta“ bile nabavile i s uspjehom rabile, kako se iz „zahvalnih pisama“ razabire?

(Dalje slijedi).

to moglo postići, a da ne bude na ustrb našoj časti i sigurnosti naše zemlje. Nažalost, još nije došlo vrijeme za to.

Gospodarski pregled.

U zadnjim se je mjesecima pokazalo, da ne će ni nama ni Njemačke manjkati žita, no samo radi namjesti bit će mnoga obitelji ove zime u velikoj neprilici. Nekoji su strukovnjaci počeli preporučivati, neka se siju biline, iz kojih se prirjeđuje ulje, kao n. pr. lan, konoplje, mak i dr. Ova bi se ulja upotrebilo kao stolna ulja. U Njemačkoj je poljodjelski ministar izdao naredbu, da žita ne samo što ne će manjkati, nego će ga u obilnim godinama još nešto ostati. Radi toga, neka bi se polja, što su za to sposobna, upotrebilo za biline, koje daju ulje.

Njemački su poljodjelci počeli računati, da li im zbilja ne bi više nosilo, kada bi mjesto žita sijali biline, koje daju ulje. I došli su do zaključka, da im žita donasaju veći dobitak. Na 1 ha izrase kod: sladorne repe: 361 kg bjeljančevine, 767 škroba, u vrijednosti 907.50 K; pese 157 kg bjeljančevine, 325 kg škroba, 388 K; krumpira: 42 kg bjeljančevine, 2563 kg škroba, 273 10 K; pšenice: 216 kg bjeljančevine, 2110 kg škroba, 297.40 K; ječmena: 129 kg bjeljančevine, 1920 kg škroba, 234.60 K; ruzi: 165 kg bjeljančevine, 1667 kg škroba, 247.70 K; ovasa: 155 kg bjeljančevine, 1561 kg škroba, 218.10 K; djeleline 267 kg bjeljančevine, 1548 kg škroba, 261.60 K; graha: 342 kg bjeljančevine, 1415 kg škroba, 277 K; lana: 293 kg bjeljančevine, 1931 kg škroba, 310.30 K; maka: 140 kg bjeljančevine, 1314 kg škroba, 197.40 K; konoplja: 128 kg bjeljančevine, 1041 kg škroba, 157.30 K; sunceokleta: 91 kg bjeljančevine, 787 kg škroba, 115.10 K.

Seljaci na ovo vele: Zašto da sadimo biline, koje daju ulje? Ako se i priredi nekoliko ulja, koliko je ljudi, koji će htjeti rabiti ulje od konoplje ili lana? Taj račun jasno dokazuje, da je najbolje sijati žita i druge biline, kojima ćemo moći hraniti svinje, i tako imati začina, na koju smo svi naučeni. Razvidno je, da se četiri puta više začine dobije, ako se sadi krumpir i pesa, pa se ovim hrani svinje, nego ako sadimo lan, konoplju i dr. iz kojih bismo dobili ulje. Za nas je ovaj račun jako važan. To nam dokazuje, da moramo gojiti čim više svinja. Radi toga moramo saditi čim više krumpira i krme. — Za pesu se mora duboko orati i dobro gojiti. Dobri gospodari oru za pesu već u jeseni ili zimi, da zemlja kroz zimu orahli. Na pesu najbolje je sijati ječam, ako ne ozimni, a onda harem jari. Kad smo dobro gojili za pesu, ne treba nam gojiti za ječam. — Naša gospodarstva treba u toliko promijeniti, da budemo imali čim više svinja.

I kod nas se tuje, da je mlijeko preskupno. No dobro je, da svatko znađe, koliko hrane ima u sebi mlijeko. Profesor je König izračunao, da ima i 1 mlijeka u 34 g bjeljančevine, 34 g masti, 49 g sladora i 740 g vode. To je isto kao da uzmemo 95 g suhog mesa, 100 g jaja (jedno jaje ima 60 g), 20 g svinjske masti i 49 g sladora.

Pitali su ljudi: Kako je moguće, da ne mamo masti i mesa, akoprem se zaklao toliko svinja? Nu i na to pitanje možemo lako odgovoriti. Naša je mast pošla u tudnju za jako visoke cijene. Kako su trgovci brzo znali, da će moći kod debelih svinja imati lijepog dobitka. Za mast su dobili više, negoli su dali za cijelu svinju.

Istina je, da se je masti u gradovima previše trošilo. Sve je moralo plivati u

masti. Osobito su Nijemci uživali odviše masnu hranu. Izračunalo se, da je svakog upotrebio dnevno 196 g. To bi iznansalo za obitelj od 7 članova na godinu 270.83 kg začine. Kod toga je uračunano ulje i maslo. Kod nas se ne upori ni polovica toga. Za osobu dostatno je 40 g na dan. Ako bi se uživalo više suhog voća, repe, zelja i krumpira, lahko se pristeli mnogo na masti.

ba priznati, da njemački liječnik i njemački tehnik imaju nadmoć te su najveći neprijatelji entente.

Ženska u uniformi. Ne radi se naravno o onim priljeno rjetkim, recimo, junčkim ženama, koje su bilo s kojega razloga posle na frontu, ratovale neko vrijeme i onda jednoga dana pobuđile u kojoj bolnici ili zarobljeničkom logoru senzaciju, kada se pokazalo, da su žene, a nješu muškare. Daleko više nego li ovih ima ih, koje su se odmah početkom rata po vele za primjerom Parižanki, pa zapolele na sebe uniforme oblačiti. Postala je modom najprije u Parizu, a onda i drugdje, pa i kod nas, da su ženske haljine prima vojničkim uniformama šivale i tim svojim oduševljenje za rat pokazivale. Iza godinu je dana rata moda prestala, da ustupi mjesto nasljedovanju drugih nošnja, a moda je ženskoga uniformiranja došla u Italiju, gdje je godinu kasnije i rat počeo. Najednom su talijanske ulice bile pune žena u uniformi, a bersaljerka je uniforma bila najrasnija. Veselje međutim u ženskom svijetu nije potrajalo tako dugo, dok je mogla većina žena da nabavi takve haljine, jer je Salandra izdao naredbu, kojom je zabranio takvu žensku nošnju. Kako žene ne priznaju njegu vlasti u takvim pitanjima, dogadja se gotovo svakoga dana, da policija u kojem od većih talijanskih gradova povede po koju uniformiranu damu na policiju.

Pučani prah bez plamena. Oganj, koji plućni iz cijevi strojne puške kada ova puca, za krakopleve je je dosta pogibljivan, jer može prouzročiti eksploziju. Radi toga se već više vremena trude, da bise taj oganj odstranilo. Sada se javlja, da je u zadnji riješio Fiorentine Guido Feni, koji je iznašao prah, koji gori bez svakog plamena, a kod detonacije ne rasvijeli i ne razvija nikakvog dima. Takav bi puščani prah bio jako shodan za krakopleve, kao što je za pjesadnju i topničku paljbu, jer ne bi neprijatelj izdao pozicije. Dakako treba još potekati, da se stvar iskaže kao istinski izum, a ne možda kao izmisliotina, kakvih je već u Italiji bilo više.

Družine žigice. Tuže nam se naši ljudi, da u Puli nije moguće dobiti Družinskih žigica. Pozivamo trgovce, da iste naruče, jer prodaja istih nije zabranjena, a našim ljudima opet preporučamo, da svagdje zahtijevaju naše žigice!

22 sina u ratu. Listovi javljaju, da imade krojač Ferdinand Eglinski, koji živi u Alibueču u Pomeranskoj, 22 sina u ratu. Krojač je bio tri puta oženjen i imade 30 sinova.

Osposobljena učiteljica podaje hrvatki ili njemački jezik, glasnici, iznaki ručni rad, te obučava djecu u predmetima pučke škole, Navelo u upravi „Folger Tagblatt“, gr. Gustoza.

Traži se sluga za dućan. Knjižara Schirner, Pula, ulica Frana Ferdinanda.

Praktična slovnica njemačkog jezika od Antuna Kneževića K 25 dobije se u knjižari Schmidt, glavni trg 12.

Podpirajte Družbu!

Zadnje vijesti.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 21. novembra. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

U Volinji i na Stiru mjestimična topnička paljba, kod koje su Rusi upotrebili plinovne bombe. Inače nikakvih osobitih događaja.

Talijansko bojište.

Talijani su ponovno prenosi bojne sile iz tirolske fronte na goricku. Uz ova pojačanja navali je neprijatelj ponovno na cijelom gorickom mostobranu. Pred vrhom Sabotina slomilo se u našoj varli više nastrojta. U odsjeku Oslavija uspjelo je protivniku pridrijeti u naše obrambene linije. No protunavalom smo ipak pridobili ovu poziciju izuzevši skupinu sjeveroistočno varoli, za koju borba još traje. Tri neprijateljske nastrojta protiv Pevme izjavila su se uz teške gubitke. Osobito su žestoke navale bile uperene i ovog puta protiv Podgore. Prostor s obje strane sv. Mihovila bio je pod teškim topničkim paljbom. Popodne su znatnije neprijateljske čete nasilno nastupile protiv sjevernog proplanka brjega. Njihova se navala izjavila u isprekrižanoj varli. Isti udje stigao je više nastrojta protiv ostsoba sv. Martina i sjeverno gorickog mostobrana i protiv cestnog zapora kod Zagore. U Tirolu odbili su branioci Col di Lana dvije talijanske navale na vrh brjega.

Srpsko bojište.

Austro-ugarska skupina bojnih sila izvojljista je prelaz preko gornje Drine nasuprot Crnogorac unjezdenih sjeverno Čajnice. Njemačke su čete zaposjele Novipazar, istočno odavle otlacila je austro-ugarska kolona neprijatelja u dolini Ibara. Broj zarobljenika u ovom prostoru prekoračio je jučer 2000. Na ulazima Kosova polja bješe žestoka borba.

Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 21. novembra. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

Na željeznici Yper-Zennebeke uspjelo je nama, da bacimo u zrak već lagum u neprijateljskoj poziciji. Francusko lagu-

manje jugoistočno Soucheza i kod Combresa nije imalo nikakva uspjeha. Naša su ljetala bacila na željezničke nastade Poperinga i Fournca veći broj bomba, koje su pogodile cij.

Srpsko bojište.

Njemačke čete vojske Kóvessove zaposjele su Novipazar. Vojska Gallwitzova i desno krilo vojske Bojadjeva bore se za izlaz u dolnu Laba, sjeverno Pristine. Broj zarobljenih Srba dne 19. novembra povisio se na 3800. Jučer smo zarobili preko 4400 Srba.

Vrhovna vojna uprava.

Bugarski ratni izvještaj.

Sofija, 20. novembra. (D. u.) Službeni izvještaj o operacijama dne 18. novembra:

Operacije se razvijaju na cijeloj fronti u našu korist. Zarobili smo još 1200 Srba. Sofija, 21. novembra. Izvještaj o operacijama dne 19. novembra: Progon uništene srpske vojske nastavlja se najenergičnije. Naše su se čete približile, nakon ogorenih borba sa sjevera, istoka i juga. Pristini. Zarobili smo 1800 momaka i pol srpskog eskadrona.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 20. novembra. (D. u.) Glavni stan javlja:

U Kujunlimanuu razorio je odio ženija nasukanu legatnu ladju. Naše torpednjače pogodile su granatom neprijateljsku torpednjaču, koja je pucala na visinu Aca. Neprijateljski se je brod udaljio u oblaku dima. Kod Arriburaja i Seddibara izmjenična vatra i bacanje bomba. Nase je topništvo razorilo neprijateljsku kulu na Kerisderu i usukalo neprijateljsko topništvo.

Razne vijesti.

Silni ruski gubici. U „Novoje Vremja“ priznaje Menčikov, da Rusija glede ljudi u ovom ratu najviše strada. U Njemačkoj se i Austro-Ugarskoj 60 po sto ranjenih i oboljelih opet vratilo na ratište, dok se u Rusiji vratilo samo 18 po sto. Zato Njemačka ima kod svakog milijuna ranjenika prednost od 420.000 ili desetak vojnih borova. Dakle Njemačka poljodjube dosta i svojim znanstvenim uređenjem. Za Francuze 1870-71. vele, da ih je potukao njemački učitelj, a sada tre-

TRG CUSTOZA
UL. CENIDE 2-5

TISKARA

UL. SISSANO 24
UL. RADEZKY 20

PAPIRNICI - RADIONICA KAUČUK-ŠTAMPILJA - KNJIGOVEŽNICA

JOS. KRMPOTIĆ :: PULA

Naklada dnevnika „Hrvatski List“

Telefon br. 58

Brzojavi: Krmpotić, Pola

preporuča svakovrsne pišaće ; redmete, osobito pako bojne dopisnice, papir i omote, olovke, bilježnice, crnilo, pera, kancelarijske i konceptne papire, te ine pišaće sprave, potrebne privatniku i uređima,

Prima i izvršuje uz solidne cijene svakovrsne tiskalice.